

83 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2009

Α Ν Θ Ρ Ω Π Ο Λ Ο Γ Ι Κ Ο Ρ Ι Ζ Ο Υ Μ Ε Ν Ε Σ

Eric R. Wolf

Η ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΟΙ ΛΑΟΙ ΧΩΡΙΣ ΙΣΤΟΡΙΑ

Μια ανατρεπτική μελέτη για το ρόλο των απλών ανθρώπων, των αποκαλούμενων «πρωτόγονων», «περιθωριακών» και «χωρίς ιστορία», στη διαμόρφωση της παγκόσμιας ιστορίας κατά την ευρωπαϊκή εξάπλωση από το 1400 και μετά.

Ελληνικά
Γράμματα

Σ Ε Ο Λ Α Τ Α Β Ι Β Λ Ι Ο Π Ω Λ Ε Ι Α

ΟΥΤΟΠΙΑ

Διμηνιαία Έκδοση Θεωρίας και Πολιτισμού, Μαυρομιχάλη 52, 106 80 Αθήνα
Τηλ.: 210 36.07.742, Φαξ: 210 38.36.658, www.u-topia.gr

UTOPIA

A Bimonthly Review of Theory and Culture, Editor: E.I. Bitsakis
52 Mavromichali Str, 106 80 Athens, Greece,
Tel.: 210 36.07.742, Fax: 210 38.29.207-210 38.25.255

Εκδότης: Ευτύχης Μπιτσάκης

Εκδόσεις ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Κεντρική διάθεση: ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ζωοδόχου Πηγής και Τζαβέλλα 1, Αθήνα, Τηλ.: 210 33.02.003

Συντακτική Επιτροπή

Βασίλης Αλεξίου, Χρίστος Αλεξίου, Θανάσης Γκιούρας, Δημήτρης Γρηγορόπουλος, Χρήστος Δερμεντζόπουλος, Δημήτρης Δημητούλης, Ανδρέας Θεοφίλου, Έκτωρ Κακναβάτος, Αιμιλία Καραλή, Ερικοσθένης Καψωμένος, Κατερίνα Κέη, Μαρία Κοκκίνου, Στάθης Κουβελάκης, Λαοκρατία Λάκια, Κατερίνα Μάτσα, Δημήτρης Μπελαντής, Ευτύχης Μπιτσάκης, Αντρέας Παγουλάτος, Πέτρος Παπακωνσταντίνου, Μάνος Σπυριδάκης, Γιώργος Σταμάτης, Σταύρος Σταυρίδης, Γιώργος Τριμπέρης, Αλέξανδρος Χρύσης.

Τακτικοί Συνεργάτες

Λεωνίδα Βαζικιώτης, Χρίστος Γεωργίου, Γιάννης Δάλλας, Μανώλης Δαφέρμος, Κωστής Δεμερτζής, Γιώργος Διζικιρίκης†, Σόνια Ιλίνσκαγια, Γιάννης Κυριακάκης, Δήμητρα Λαμπροπούλου, Κώστας Λαπαβίτσας, Γιώργος Λιοδάκης, Γιώργος Μανιάτης, Ευγένιος Ματθιόπουλος, Σταύρος Μαυρουδάς, Θόδωρος Μεγαλοοικονόμου, Βασίλης Μηνακάκης, Χρυσούλα Μητσοπούλου, Παναγιώτης Νούτσος, Ευαγγελή Ντάτση, Δημοφάνης Παπαδάτος, Δημήτρης Πατέλης, Σάββας Πατσάλδης, Περικλής Παυλίδης, Γιώργος Παυλόπουλος, Γιάννης Πλάγγεσης, Δημήτρης Ρόκος, Δημήτρης Σαραφιανός, Γιάννης Σακκάς, Θανάσης Σφήκας, Παναγιώτης Σωτήρης, Νίκος Ταμπάκης, Δημήτρης Τζωρτζόπουλος, Βούλα Τσινόρεμα.

Επιμέλεια και διόρθωση δοκιμίων: Αιμιλία Σαλβάνου

Ηλεκτρονική σελιδοποίηση: Ελληνικά Γράμματα Α.Ε., τηλ.: 210 3891800

Εκτύπωση: Χ. Ζαχαρόπουλος - Δ. Σιταράς ΑΕΕ, τηλ.: 210 48.28.351

Για τους Συνεργάτες της Ουτοπίας

Τα κείμενα που δημοσιεύονται εκφράζουν τις απόψεις του συγγραφέα. Η Συντακτική Επιτροπή ευθύνεται για την επιλογή τους. Κάθε κείμενο κρίνεται από δύο ειδικούς, μέλη ή μη της Συντακτικής Επιτροπής. Σε περίπτωση διαφωνίας, το κείμενο δίδεται σε τρίτο κριτή. Απορριπτικές αποφάσεις της Συντακτικής Επιτροπής αιτιολογούνται. Οι συγγραφείς παρακαλούνται να υποβάλουν τα κείμενά τους σε 2 δακτυλογραφημένα αντίτυπα. Τα άρθρα δεν πρέπει να υπερβαίνουν τις 6.000 λέξεις, δηλαδή τις 20 δακτυλογραφημένες σελίδες κανονικού σχήματος. Εφόσον είναι δυνατόν, τα άρθρα να είναι γραμμένα σε δισκέτα, σε Macintosh, MS DOS text ή οποιαδήποτε Windows.

Τιμή τεύχους 8 ευρώ. Ετήσια συνδρομή 40 ευρώ. Φοιτητές 30 ευρώ. Οργανισμοί 80 ευρώ.

Συνδρομές: ALPHA BANK, 103002320002885 (Περιοδικό Ουτοπία).

Η: Ελληνικά Γράμματα, Δώρα Κούτση, Εμ. Μπενάκη 59, 106 81 Αθήνα.

Αριθμός τεύχους: 83, Ιανουάριος - Φεβρουάριος 2009

ISSN: 1105-9141

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

5 ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

ΕΠΙ ΤΟΝ ΤΥΠΟΝ

- 7 ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΚΙΝΗΜΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΥΝΕΧΙΣΕΙ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ
Λάζαρος Απέκης
- 10 ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΤΕΛΙΚΑ «ΑΝΟΙΧΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ»; «ΑΝΟΙΞΑΜΕ ΚΑΙ
ΣΑΣ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΜΕ»;
Δημήτρης Πατέλης
- 14 ΜΠΟΥΜΕΡΑΝΓΚ ΓΙΑ ΤΟ ΙΣΡΑΗΛ Η ΣΦΑΓΗ ΣΤΗ ΓΑΖΑ
Πέτρος Παπακωνσταντίνου
- 18 ΜΠΑΡΑΚ ΟΜΠΑΜΑ, Ο ΠΑΤΡΙΩΤΗΣ
Γιώργος Παυλόπουλος
- 21 ΤΟ ΑΙΝΙΓΜΑ ΤΟΥ ΜΑΗ
Κώστας Βεργόπουλος
- 25 ΒΙΑ ΚΑΙ ΑΡΙΣΤΕΡΑ
Ευτύχης Μπιτσάκης

Η ΚΡΙΣΗ

- 31 Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ
Σοφία Ν. Αντωνοπούλου
- 47 Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ Η ΚΡΙΣΗ
Λεωνίδας Βατικιώτης
- 61 Η ΥΠΟ ΕΞΕΛΙΞΗ ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ Η ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΜΑΡΞ
Istán Mészáros
- 79 Η ΒΛΑΚΕΙΑ: ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΕΡΘΕΡΜΑΝΣΗ ΤΗΣ ΓΗΣ
ΣΤΗΝ ΥΠΕΡΘΕΡΜΑΝΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
Eduardo Rosenzvaig
- 93 Η ΔΙΑΛΕΚΤΙΚΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΦΑΣΙΣΜΟΥ ή
«Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΔΕΝ ΖΕΙ ΜΟΝΟ ΜΕ ΨΩΜΙ – ΕΙΔΙΚΑ ΟΤΑΝ ΔΕΝ ΕΧΕΙ»
Αθανάσιος Μαρβάκης
- 107 ΤΕΟΝΤΟΡ ΖΕΡΙΚΩ, ΕΝΑΣ ΡΟΜΑΝΤΙΚΟΣ ΟΤΜΑΝΙΣΤΗΣ
Μαρία Κοκκίνου
- 109 Η ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΟΔΟΥ
Ευτύχης Μπιτσάκης

ΤΟ ΜΕΤΩΠΟ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

- 141 Ο ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ
ΚΑΙ ΟΙ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ: ΠΡΟΣ ΕΝΑ ΡΟΛΟ ΥΠΗΡΕΤΗ
ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ (ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ) Ή ΠΛΟΗΓΟΥ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ;
Γ. Λιοδάκης

ΔΙΑΛΟΓΟΣ

- 155 ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΩΝ ΚΑΙΡΩΝ: ΗΠΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΜΕ ΠΟΛΛΗ ΝΗΦΑΛΙΟΤΗΤΑ ΕΙΝΑΙ, ΝΟΜΙΖΩ, ΧΡΗΣΙΜΑ
ΣΤΟΥΣ ΚΑΙΡΟΥΣ ΜΑΣ. ΑΦΟΡΜΗ Η «ΕΥΓΕΝΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ»
ΓΕΙΤΟΝΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΣΚΟΠΙΑ ΚΑΙ ΜΑΚΡΙΝΩΝ «ΣΥΜΜΑΧΩΝ»
ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΛΛΗ ΠΛΕΥΡΑ ΤΟΥ ΑΛΤΑΝΤΙΚΟΥ
Φ. Κ. Βώρος
- 165 ΣΚΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΚΤΩΒΡΙΑΝΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ
Διονύσης Πολίτης

ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

- 175 ΕΝΤΟΥΑΡΝΤΟ ΓΚΑΛΕΑΝΟ, ΕΝΑΣ ΚΟΣΜΟΣ ΑΝΑΠΟΔΑ
Αιμιλία Καραλή
- 176 ΓΙΩΡΓΟΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ, ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΥΓΕΙΑΣ
Παναγιώτης Σωτήρης
- 178 CHRIS HARMAN ΚΑΙ CHRIS BAMBERY, Η ΖΩΗ ΚΑΙ ΟΙ ΙΔΕΕΣ ΕΝΟΣ
ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΗ
Ευτύχης Μπιτσάκης
- 181 ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

*Εικόνα εξωφύλλου: Τεοντόρ Ζερικώ, Η Σχεδία της Μέδουσας (λεπτομέρεια),
1819.*

*Οπισθόφυλλο: Τεοντόρ Ζερικώ, Η μονομανής του μίσους - της ζήλειας λέγεται
επίσης η ύαινα του νοσοκομείου Σαλπετρίερ, 1819-1820.*

Τα τελευταία χρόνια, μαρξιστές και μη, μιλούσαν για κρίση υπερσυσσώρευσης και πρόβλεπαν ότι κάποτε θα ξεσπούσε αυτό που διαφαινόταν ήδη στον ορίζοντα. Αντίθετα, το διεθνοποιημένο κεφάλαιο και προπαντός ο χρηματοπιστωτικός τομέας, ζούσαν σ' ένα κόσμο «ιδεολογικό», ικανοποιημένοι από την πρωτοφανή συσσώρευση κερδών, πλασματικών εν πολλοίς. Και φυσικά η κρίση ξέσπασε, πρώτα στις ΗΠΑ, μητρόπολη (επί του παρόντος) του καπιταλισμού και στη συνέχεια στην Ευρώπη. Οι απολογητές του συστήματος επιχείρησαν να εμφανίσουν την κρίση απλώς ως κρίση του χρηματοπιστωτικού συστήματος, σαν «σπάσιμο της χρηματοπιστωτικής φούσκας». Βέβαια «φούσκα» υπήρχε και διογκωνόταν και κάποτε θα έσπαγε. Αλλά ήταν μόνον αυτό;

Η τεράστια συσσώρευση υπεραξίας ήταν αδύνατο να βρει διεξόδους, να τοποθετηθεί στον καθαυτό παραγωγικό τομέα. Οι τράπεζες βαθμιαία είχαν μεταλλαχθεί σε όχημα κερδοσκοπίας. Δάνειζαν απλόχερα χρήματα στους μικρομεσαίους που αγωνίζονταν να αποκτήσουν ένα σπίτι. Τα «δάνεια υψηλού ρίσκου», τα «τοξικά απόβλητα», ήταν, ωστόσο, όπως σημειώνει η Σ. Αντωνοπούλου, «ο εκπυρσοκροτητής» από τον οποίον έσκασε η φούσκα. Αποτέλεσμα: Κατάρρευση του τραπεζικού συστήματος. Κατάρρευση των χρηματιστηρίων. Και τώρα, κυβερνήσεις και «εγκέφαλοι» αναζητούν θεραπείες, και πριν απ' όλα αναζητούν μέσα για να σώσουν τις τράπεζες, που τα τελευταία χρόνια συσσώρευαν υπερκέρδη και απολάμβαναν «τον ύπνο του δικαίου»!

Εντούτοις, τώρα πια έχει γίνει κοινή συνείδηση ότι το σπάσιμο μιας φούσκας του χρηματοπιστωτικού συστήματος, σπάσιμο «νομοτελειακό», αποκάλυψε τις βαθύτερες και αθεράπευτες αντινομίες ενός τρόπου κοινωνικής συμβίωσης που λειτουργεί ανταγωνιστικά, με μοναδικό στόχο το κέρδος. Η καπιταλιστική παραγωγή είναι εγγενώς ανταγωνιστική. Επιδιώκοντας το κέρδος, παράγει όλο και περισσότερα εμπορεύματα, σε βάρος των «δύο μονίμων πηγών του πλούτου: της γης και των ανθρώπων» (Μαρξ). Υπερσυσσώρευση εμπορευμάτων. Αδυναμία των μισθωτών να απορροφήσουν αυτή τη διαθέσιμη μάζα. Μείωση της δυνατότητας για παραγωγική επένδυση της συσσωρευμένης υπεραξίας. Διόγκωση του χρηματοπιστωτικού τομέα. Απίθανα παιχνίδια των κερδοσκόπων όχι μόνο για δανεισμό και πωλήσεις «χαρτιών», αλλά και για τη διαμόρφωση των τιμών βασικών αγαθών, όπως το πετρέλαιο, τα τρόφιμα κ.λπ. Εντέλει, αυτός ο «τρελός κόσμος» που θα ρυθμιζόταν από το «αόρατο χέρι» της νέας θεότητας, της Αγοράς, «έσκασε», αποκαλύπτοντας για άλλη μια φορά το απάνθρωπο πρόσωπο του καπιταλισμού. Τώρα κυβερνήσεις και ειδικοί «μάγοι» τρέχουν να προλάβουν. Αλλά υπάρχει θεραπεία; Όπως τονίζει ο István Mészáros, στη σημερινή, δομικά ανταγωνιστική κοινωνία, δεν υπάρχει μόνιμη αρμονική λύση. Φυσικά θα παρθούν μέτρα. Θα υπάρξουν κάποιες «παρηγορητικές» θεραπείες. Αλλά η κρίση θα «ξεπεραστεί» δημιουργώντας εκατομμύρια θύματα και καταστρέφοντας μέρος του υλικού κοινωνικού πλούτου. Η κρίση θα ξεπεραστεί, οδηγώντας σε όλο και πιο βαθύτερες κρίσεις «της πιο φαύλης τάξης πραγμάτων». Κατά τον Mészáros, «ο Μαρξ διατηρεί σήμερα την εγκυρότητά του περισσότερο από ποτέ. Επειδή μόνο μια ριζική συστημική αλλαγή μπορεί να προσφέρει την ιστορικά βιώσιμη ελπίδα και λύση για το μέλλον».

Τα άρθρα της Σοφίας Αντωνοπούλου και του István Mészáros, αναλύουν το χαρακτήρα της σημερινής παγκόσμιας κρίσης. Ο Λεωνίδας Βατικιώτης, με τη σειρά του, αναλύει τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά της ελληνικής περίπτωσης, η οποία αποτελεί «στιγμή» της γενικότερης κρίσης, με τις δικές της ιδιομορφίες. Όμως η σημερινή κρίση δεν αφορά μόνο τον τομέα της οικονομίας. Η κρίση της οικονομίας αποκαλύπτει και ταυτόχρονα εντείνει τη συνολική κρίση του συστήματος. Κρίση της οικονομίας. Απαξίωση της πολιτικής, των κομμάτων και των πολιτικών. Κρίση, συνολικά, των αξιών των κεφαλαιοκρατικών κοινωνιών. Διέξοδος; Επανάσταση, διαίωνιση και σήψη, ή πορεία προς αυταρχικές μορφές διακυβέρνησης, με όριο τον φασισμό. Η κρίση της δεκαετίας του '30 οδήγησε στη συντριβή των δυνάμεων της Αριστεράς, στον ναζισμό και στον φασισμό. Πού θα οδηγήσει η σημερινή κρίση, με δεδομένη την πολυδιάσπαση και την αδυναμία της Αριστεράς να προσφέρει, θεωρητικά και πρακτικά, μια βιώσιμη διέξοδο; Το φίδι του ρατσισμού και του φασισμού υπάρχει ήδη στο αυγό του και εκκολάπτεται. Ποιες δυνάμεις θα του τσακίσουν το κεφάλι; Το τελευταίο δεν μπορεί να εξετασθεί στο πλαίσιο του σημερινού αφιερώματος. Πάντως το άρθρο του Αθ. Μαρβάκη θέτει το πρόβλημα και αναλύει τη «διαλεκτική» των δυνάμεων ενός νέου φασισμού, που ήδη εκκολάπτεται ως η πιθανή, η πιο απάνθρωπη «διέξοδος» από τη σημερινή κρίση. Με πλαίσιο τις γενικότερες θεωρήσεις της κρίσης, που έχει παγκόσμιο και καθολικό χαρακτήρα παρεμβαίνει και το άρθρο του αργεντινού διανοητή Eduardo Rosenzvaig. Τέλος, ο Ευτύχης Μπιτσάκης θέτει το συνολικότερο πρόβλημα της αστικής ιδεολογίας της «προόδου» και της πρακτικής διάψευσής της, καθώς και της αντίστοιχης ψευδο-μαρξιστικής ιδεολογίας, η οποία επίσης διαψεύσθηκε με την κατάρρευση του «υπαρκτού σοσιαλισμού».

Στο σημερινό τεύχος δημοσιεύεται επίσης άρθρο του Γιώργου Λιοδάκη για το δημόσιο χαρακτήρα του Πανεπιστημίου. Επίσης οι Φ. Βώρος και Διον. Πολίτης παρεμβαίνουν στο διάλογο για το μάθημα της Ιστορίας και τη μελέτη της Οκτωβριανής Επανάστασης. Δημοσιεύονται επίσης επίκαιρα σχόλια για την κρίση στην παιδεία, για τον πόλεμο ενάντιον του παλαιστιανού λαού, για την πολιτική του Ομπάμα και για την αντίληψη της Αριστεράς για το ρόλο της βίας στην Ιστορία. Τέλος, καθυστερημένα, από δική μας υπαιτιότητα, ένα πάντα επίκαιρο άρθρο του Κώστα Βεργόπουλου για το Μάη του 68. Και όπως πάντα, το Χρονικό του Βιβλίου.

Το σημερινό τεύχος εικονογραφείται με έργα του Τεοντόρ Ζερικό, επιμελημένα από τη Μαρία Κοκκίνου, η οποία τα συνοδεύει με ένα κατατοπιστικό σημείωμα.

Ειρήνη Τουνταςάκη

ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΚΕΣ ΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΓΓΕΝΕΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ 20ό ΑΙΩΝΑ

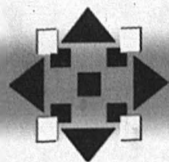

Μια περιήγηση στην ιστορία της ανθρωπολογικής θεωρίας της συγγένειας, μια αναλυτική παρουσίαση των θεωρητικών ρευμάτων που ανέδειξαν τη συγγένεια σε κυρίαρχη αναλυτική έννοια και σε ερευνητικό πεδίο κομβικής σημασίας για την ανάπτυξη επιστημολογικών μοντέλων, τα οποία καθόρισαν την πορεία της ανθρωπολογικής επιστήμης.

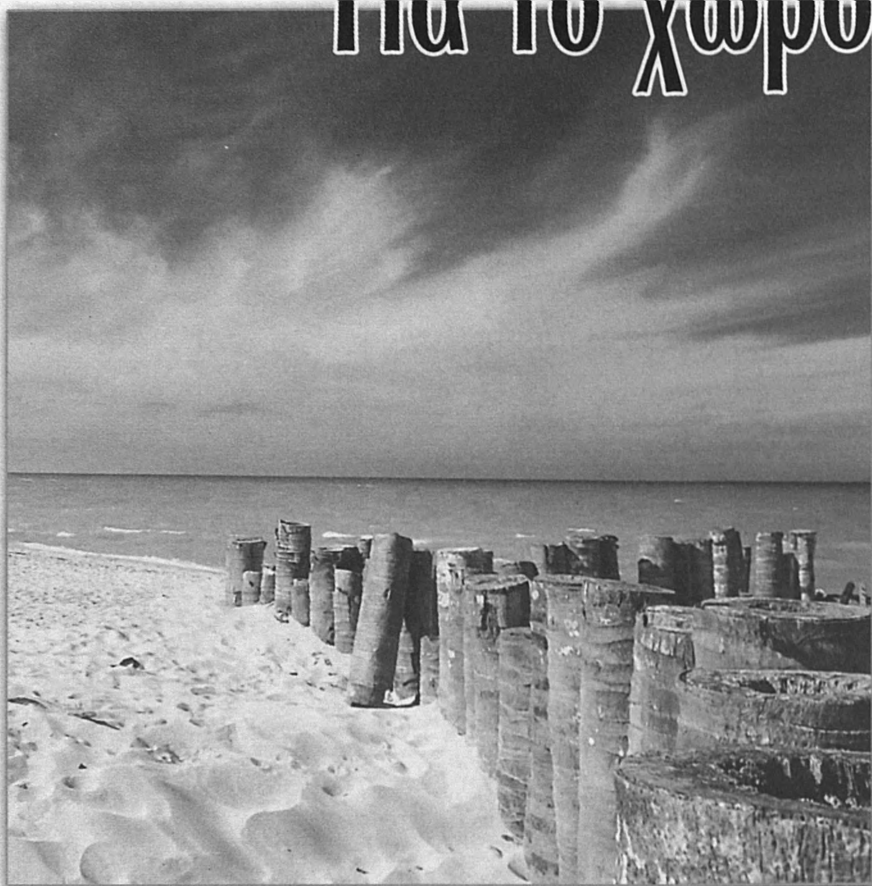
Ελληνικά
χρόνια

ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ

Κριτική Γεωγραφική Σκέψη

Για το χώρο

Doreen Massey

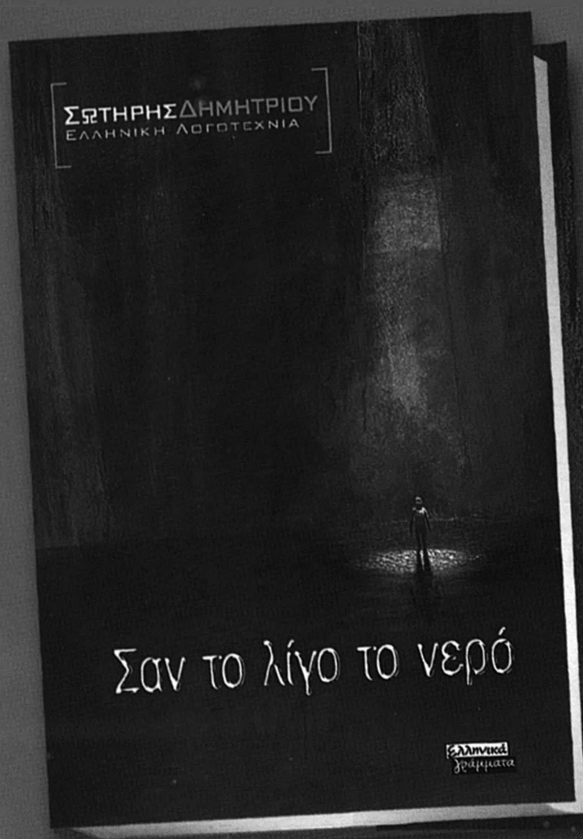
- Μια νέα οπτική του χώρου ως έννοιας
- Ένας νέος τρόπος να κατανοήσουμε τις προκλήσεις και τη δυναμική του

Ελληνικά
χρόνια

Σ Ε Ο Λ Α Τ Α Β Ι Β Λ Ι Ο Π Ω Λ Ε Ι Α

[ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ]

ΣΩΤΗΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Σαν το λίγο το νερό

Η γραφή του χτυπάει «φλέβα»
και στον αναγνώστη, σε βάθος.
Αναγνωστικό και ψυχικό.

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΣΚΑΛΙΔΗ

Η περιδιάβαση μιας ψυχής
στο εσωτερικό τοπίο του
ανθρώπου, κυρίως
στα ανομολόγητα και
στις πληγές του.

Είναι η έλλειψη,
εκ μέρους του,
της συμπόνιας;
Είναι η αναζήτηση
της πηγαίας γλώσσας;
Είναι η επιδίωξη
της ιδανικής αγάπης;
Ή, μήπως εντέλει, η
αναζήτηση της ξεγνοιασιάς;

Ελληνικά
Γράμματα

Σ Ε Ο Λ Α Τ Α Β Ι Β Λ Ι Ο Π Ω Λ Ε Ι Α

ΕΠΙ ΤΟΝ ΤΥΠΟΝ: **Λ. Απέκης:** Το πανεπιστημιακό κίνημα πρέπει να συνεχίσει τον αγώνα - **Δ. Πατέλης:** Τι σημαίνει τελικά «Ανοιχτό Πανεπιστήμιο»; «ανοίξαμε και σας περιμένουμε»; - **Π. Παπακωνσταντίνου:** Μπούμερανγκ για το Ισραήλ η σφαγή στη Γάζα - **Γ. Παυλόπουλος:** Μπαράκ Ομπάμα, ο πατριώτης - **Κ. Βεργόπουλος:** Το αίνιγμα του Μάη - **Ε. Μπιτσάκης:** Βία και Αριστερά. **Η ΚΡΙΣΗ:** **Σ.Ν. Αντωνοπούλου:** Η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση - **Λ. Βατικιώτης:** Η ελληνική οικονομία και η κρίση - **Ι. Mészáros:** Η υπό εξέλιξη κρίση και η εγκυρότητα του Μαρξ - **Ε. Rosenzvaig:** Η βλακεία: από την υπερθέρμανση της γης στην υπερθέρμανση της οικονομίας - **Α. Μαρβάκης:** Η διαλεκτική του νέου φασισμού ή «ο άνθρωπος δεν ζει μόνο με ψωμί - ειδικά όταν δεν έχει - **Μ. Κοκκίνου:** Τεοντόρ Ζερικώ, ένας ρομαντικός ουμανιστής - **Ε. Μπιτσάκης:** Η ιδεολογία της προόδου. **ΤΟ ΜΕΤΩΠΟ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ:** **Γ. Λιοδάκης:** Ο δημόσιος χαρακτήρας των Πανεπιστημίων και οι μεταρρυθμίσεις: προς ένα ρόλο υπηρέτη της παραγωγής (και του κεφαλαίου) ή πλοηγού για την ικανοποίηση των κοινωνικών αναγκών; **ΔΙΑΛΟΓΟΣ:** **Φ.Κ. Βώρος:** Για τις ανάγκες των καιρών: ήπια μαθήματα ιστορίας με πολλή νηφαλιότητα είναι, νομίζω, χρήσιμα στους καιρούς μας - **Δ. Πολίτης:** Σκέψεις για την Οκτωβριανή Επανάσταση. **ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ. ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ:** Με έργα του Τεοντόρ Ζερικώ.